

РЕЗОЛЮЦИЯ (ЕС) 2021/1669 НА ЕВРОПЕЙСКИЯ ПАРЛАМЕНТ**от 29 април 2021 година,****съдържаща забележките, които са неразделна част от решението за освобождаване от отговорност във връзка с изпълнението на бюджета на съвместното предприятие „Биотехнологични производства“ за финансовата 2019 година**

ЕВРОПЕЙСКИЯТ ПАРЛАМЕНТ,

- като взе предвид своето решение за освобождаване от отговорност във връзка с изпълнението на бюджета на съвместното предприятие „Биотехнологични производства“ за финансовата 2019 година,
  - като взе предвид член 100 от и приложение V към своя Правилник за дейността,
  - като взе предвид доклада на комисията по бюджетен контрол (A9-0105/2021),
- А. като има предвид, че съвместното предприятие „Биотехнологични производства“ („съвместното предприятие“) беше създадено като публично-частно партньорство с Регламент (ЕС) № 560/2014 ⁽¹⁾ за срок от 10 години и има за цел да събере всички заинтересовани участници и способства за утвърждаването на Съюза като ключов фактор в научните изследвания, демонстрационните дейности и внедряването на усъвършенствани биотехнологични продукти и биогорива;
- Б. като има предвид, че по силата на членове 38 и 43 от финансовите правила на съвместното предприятие, приети с решение на неговия управителен съвет на 14 октомври 2014 г., счетоводителят изготви годишните отчети на съвместното предприятие за 2019 г.;
- В. като има предвид, че учредителите на съвместното предприятие са Съюзът, представляван от Комисията, и партньори от промишления сектор, представлявани от Консорциума за биотехнологични производства (КБП);

Общи положения

1. отбелязва, че максималният размер на вноската на Съюза, включително бюджетни кредити за ЕАСТ, за дейностите на съвместно предприятие възлиза на 975 000 000 EUR и се финансира по програмата „Хоризонт 2020“; отбелязва, че членовете на съвместното предприятие от промишления сектор внасят средства, равни най-малко на 2 730 000 000 EUR през периода на действие на съвместното предприятие, в които влизат най-малко 182 500 000 EUR парични и непарични вноски за оперативните дейности на съвместното предприятие, както и най-малко 1 755 000 000 EUR непарични вноски за извършване на допълнителни дейности извън работната програма на съвместното предприятие, които допринасят за неговите цели;
2. отбелязва, че 23 от 178-те предложения, отговарящи на условията по поканата за предложения за 2019 г., са били одобрени и са били на етапа на изготвяне на споразумения за отпускане на безвъзмездни средства към края на 2019 г.; освен това отбелязва, че съвместното предприятие е разполагало с портфолио от 124 текущи проекта с общо 1 466 участници от 37 държави и общо отпуснати безвъзмездни средства в размер на 717 000 000 EUR;
3. отбелязва, че съвместното предприятие е предоставило структуриращ ефект по отношение на стратегическите приоритети на биотехнологичния сектор и между различните географски райони, като същевременно е гарантирало балансирано участие на промишления сектор, академичните среди и малките и средните предприятия; в допълнение отбелязва, че мисията на съвместното предприятие е да изпълнява, в рамките на „Хоризонт 2020“, стратегическата програма за иновации и научни изследвания (SIRA), изготвена от Консорциума за биотехнологични производства (КБП) и одобрена от Комисията; отбелязва, че що се отнася до оперативното разпределение на бюджета, разпределените средства за действия в областта на научните изследвания и иновациите и водещите инициативи са в съответствие с целите, като обаче са необходими корекции по отношение на демонстрационните действия и действията за координация и подкрепа;
4. отбелязва с голяма загриженост съществуването на проблеми с управлението и прозрачността на съвместното предприятие, където участващите частни дружества упражняват изключителен контрол върху приоритетите на партньорството (като промишления сектор изготвя сам стратегическите програми и годишните работни планове на биотехнологичните производства и приватизира резултатите и данните от проектите, финансирани с публични средства; във връзка с това изразява загриженост, че промишленият сектор отказва оповестяването на важни документи, като например предложения за проекти, безвъзмездни средства или споразумения за проекти; припомня във връзка с това, че тези документи се отнасят до проекти, финансирани с публични средства; отбелязва със загриженост, че посочените проблеми са отчасти логична последица от структурата и механизмите на това публично-частно партньорство;

⁽¹⁾ ОВ L 169, 7.6.2014 г., стр. 130.

5. призовава Комисията да гарантира, че в бъдеще програмите за дейността на съвместното предприятие ще бъдат съобразени с изискванията и целите, предвидени в правото на Съюза, що се отнася до смекчаването на последиците от изменението на климата и ще следват стратегиите в тази област, разработени от Комисията и от промишления сектор;

Бюджетно и финансово управление

6. отбелязва, че в доклада на Сметната палата („Палатата“) относно годишните отчети на съвместното предприятие за финансовата 2019 г. („доклада на Палатата“) се констатира, че годишните отчети на съвместното предприятие дават вярна представа във всички съществени аспекти за неговото финансово състояние към 31 декември 2019 г., както и за резултатите от неговата дейност и паричните потоци и промените в нетните активи за приключилата на тази дата финансова година, в съответствие с неговия финансов регламент и счетоводните правила, приети от отговорния счетоводител на Комисията; отбелязва освен това че според доклада на Палатата операциите, свързани с отчетите, са законосъобразни и редовни във всички съществени аспекти;
7. отбелязва въз основа на годишните отчети на съвместното предприятие, че окончателният наличен бюджет за 2019 г. включва бюджетни кредити за поети задължения в размер на 141 629 433 EUR (от които 133 608 895 EUR от бюджета на Съюза) и бюджетни кредити за плащания в размер на 182 118 821 EUR (от които 145 833 500 EUR от бюджета на Съюза); отбелязва освен това, че административният бюджет е включвал относително голям излишък от неусвоен бюджет от предходни години и че частично възстановените бюджетни кредити са били използвани приоритетно, както и че в бюджета за 2020 г. е предвидено допълнително повторно активиране на бюджетни кредити с решение на управителния съвет, взето в края на 2019 г., което трябва да бъде предвидено чрез изменение на бюджета; отбелязва, че в края на 2019 г. степента на изпълнение на бюджета за административни разходи е 92%, а степента на изпълнение на бюджетните кредити за плащания е 78%; призовава съвместното предприятие да докладва на органа по освобождаване от отговорност в тази връзка;
8. отбелязва въз основа на доклада на Палатата, че общият размер на непаричните вноски за допълнителни дейности в размер на 916 064 000 EUR в края на 2019 г. е включвал приблизително 216 000 000 EUR докладвани вноски, за които обаче процесът на сертифициране не е бил завършен поради пандемията от COVID-19; подчертава, че участващите дружества са предоставили досега едва 3,7% от своите непарични вноски и че тези дружества отказват да разкрият данните, които дават възможност за правилна оценка на посочените непарични вноски;
9. отбелязва, че съществуват различни процедури между отделните съвместни предприятия, които получават финансови вноски от своите частни членове; призовава за хармонизация между съвместните предприятия при изчисляването на непаричните вноски; общата процедура следва да предвижда прозрачни и ефективни методи за оценка, в резултат на които да се определя действителната стойност на вноската; призовава Сметната палата да осигури контрол на одитите, извършвани от независими външни одитори; призовава също така за подходяща правна рамка, която да гарантира, че необходимият размер на финансовото участие ще бъде постигнат до края на програмата; отбелязва, че правната рамка би могла да включва изисквания частните вноски да се изплащат преди или по същото време като съответната вноска на Съюза;
10. отбелязва въз основа на доклада на Палатата, че въпреки отмяната на 18 000 000 EUR посредством първия коригиращ бюджет с цел компенсиране на повторно активирани бюджетни кредити за плащания от предходни години в размер на 25 486 657 EUR, нивото на неизползваните бюджетни кредити за плащания е нараснало и е достигнало 43 950 700 EUR в края на 2019 г.; призовава съвместното предприятие да докладва на органа по освобождаване от отговорност за евентуалното развитие по този въпрос;
11. отбелязва, че цялостната степен на усвояване на бюджетните кредити за поети задължения и за плащания е съответно 87,40 % и 75,87 %; отбелязва въз основа на доклада на Палатата, че ниското равнище на изпълнение на наличните бюджетни кредити за поети задължения се дължи на факта, че поканата за представяне на предложения от 2019 г. е довела до по-малък брой предложения от очакваното, които да са допустими за финансиране по конкретна тема; отбелязва освен това, че оперативният бюджет за бюджетните кредити за поети задължения е постигнал степен на изпълнение от 87 %; призовава съвместното предприятие да преразгледа своите процедури и изисквания за поканите за представяне на предложения и да установи потенциалните слабости, включително по отношение на относително ниската степен на изпълнение;
12. отбелязва въз основа на доклада на Палатата, че в края на 2019 г. съвместното предприятие е било усвоило 76% от наличните бюджетни кредити за плащания за проекти по „Хоризонт 2020“ и че авансовите плащания за проекти, избрани в рамките на поканата за представяне на предложения от 2018 г., са представлявали 62% от стойността на оперативните плащания, извършени през годината; отбелязва, че през 2018 г. изпълнението на бюджетните кредити за плащания показва напредък в сравнение с 2018 г. въпреки закъсненията с някои периодични доклади и факта, че сумите на някои декларации за разходи са под очакваното равнище; отбелязва, че необходимостта от многогодишно прогнозиране на оперативните бюджетни кредити за плащания всяка година – като последната годишна покана за представяне на предложения беше през 2020 г. – води до повече предизвикателства и по-голям обем операции, тъй като по-голям брой проекти протичат успоредно; призовава съвместното предприятие да следи отблизо положението, за да се избегнат изоставания, забавени плащания и недостатъчен персонал, които биха могли сериозно да засегнат работното натоварване; призовава съвместното предприятие да представи стратегия за увеличаване на степента на изпълнение на бюджетните кредити за плащания;

13. отбелязва, че от паричната вноса на Съюза в максимален размер от 975 000 000 EUR, която трябва да бъде разпределена на съвместното предприятие през целия му срок на действие, към края на 2019 г. Съюзът е внесъл обща сума в размер на 414 638 000 EUR, а вноската за 2019 г. е била в размер на 150 032 737 EUR;
14. отбелязва въз основа на доклада на Палатата, че от паричните вноски с минимален размер от 182 500 000 EUR, които трябва да бъдат изплатени от членовете от промишления сектор за оперативните разходи на съвместното предприятие, към края на 2019 г. са били платени само 3 250 000 EUR; отбелязва освен това, че Регламент (ЕС) № 560/2014⁽²⁾ беше изменен, за да се даде възможност на членовете от промишления сектор да предоставят паричните си вноски на проектно равнище и че въпреки това изменение все още съществува висок риск членовете от промишления сектор да не постигнат минималния размер на оперативните парични вноски в края на програмата на съвместното предприятие; припомня във връзка с това, че всички публично-частни проекти за биотехнологично производство (проекти на БП) трябваше да бъдат финансирани както с публични средства, така и с непарична и финансова подкрепа от промишления сектор; изразява съжаление относно факта, че последните налични данни показват, че участващите дружества са платили само много малка част от очакваните от тях вноски; отбелязва, че в резултат на това в края на 2018 г. Генералната дирекция „Научни изследвания и иновации“ на Комисията е взела решение да намали бюджета на съвместното предприятие за 2020 г. в размер на 205 000 000 EUR с 140 000 000 EUR; призовава съвместното предприятие да докладва на органа по освобождаване от отговорност за евентуалното развитие по този въпрос;

Резултати от дейността

15. отбелязва, че съвместното предприятие е използвало ключови показатели за ефективност (КПЕ) по силата на „Хоризонт 2020“, както и осем специфични КПЕ на съвместното предприятие, установени в стратегическата програма за иновации и научни изследвания (SIRA) от 2017 г.; отбелязва, че средните резултати на съвместното предприятие спрямо трите основни КПЕ за „Хоризонт 2020“ (време за информиране, време за отпускане на безвъзмездни средства и време за плащане) превишават поставените през 2019 г. цели; отбелязва, че новите вериги за създаване на стойност в областта на биотехнологичните производства, създадени от проектите на съвместното предприятие, значително надвишават целите на SIRA;
16. изисква съвместното предприятие да преразгледа комуникационната си стратегия, за да гарантира, че съответните заинтересовани страни са запознати с неговата мисия, дейности и постижения;
17. отбелязва стойността на очаквания ефект на ливъридж от 2,11 в края на 2019 г., която е под общата целева стойност от 2,86 в края на програмата; отбелязва, че очакваната стойност на ефекта на ливъридж се изчислява, като се включат непаричните вноски за допълнителни дейности, за които процесът на сертифициране не е бил възможен поради пандемията от COVID-19; отбелязва, че докладваният оперативен ливъридж нараства; призовава съвместното предприятие да предприеме подобрени действия, за да достигне целевата стойност за ефекта на ливъридж;
18. отбелязва, че поканите на съвместното предприятие са напълно отворени за участие на всички заинтересовани страни и че са били получени предложения по всички покани; отбелязва, че избраните предложения съответстват на 81% от цялостния тематичен обхват, като четири теми не са били обхванати; отбелязва със задоволство, че поканата за представяне на предложения от 2019 г. е привлякла кандидати от всички държави членки; отбелязва сериозните усилия на съвместното предприятие да комуникира относно своите цели и резултати и поканите му за представяне на предложения към заинтересованите страни; отбелязва, че съвместното предприятие е предприело действия през 2019 г. с акцент върху насърчаването на подновен ангажимент по отношение на държавите, които са недостатъчно представени в поканите за представяне на предложения; насърчава съвместното предприятие да увеличи усилията за приобщаване на държавите членки, които са трайно по-слабо представени в неговите покани за представяне на предложения и във финансираните от него проекти; приканва съвместното предприятие да предприеме действия, насочени към увеличаване на обхвата на темите;
19. потвърждава, че през 2019 г. дейностите на съвместното предприятие са включвали приключването на подготовката на споразуменията за отпускане на безвъзмездни средства за поканата за представяне на предложения от 2018 г., което е довело до подписването на 19 споразумения за отпускане на безвъзмездни средства;
20. отбелязва, че според доклада на Палатата към края на 2019 г. степента на изпълнение на програмата „Хоризонт 2020“ е била 63% по отношение на процедурите за покани за представяне на предложения за възложените на съвместното предприятие дейности;
21. приветства годишния отчет за дейността на съвместното предприятие, който включва социално-икономическото и екологичното въздействие на проектите на БП; призовава съвместното предприятие да предостави повече данни относно резултатите от очакваното въздействие върху околната среда на посочените проекти, включително оценка на жизнения цикъл;
22. призовава Комисията и Сметната палата да прилагат задълбочен метод за проследяване на изпълнението с цел оценка на добавената стойност на съвместното предприятие и включване на социалните последици и отражението върху заетостта, както и въздействието върху пазара; счита, че резултатите от оценката следва да се използват в бъдеще или за преразпределяне на финансирането от Съюза;

⁽²⁾ Регламент (ЕС) № 560/2014 на Съвета от 6 май 2014 г. за създаване на съвместно предприятие „Биотехнологични производства“ (ОВ L 169, 7.6.2014 г., стр. 130).

23. отбелязва, че правата върху интелектуалната собственост (ПИС) трябва да бъдат разгледани във всички договори, които могат да доведат до желан ефект или резултат от изпълнението; припомня, че ПИС имат за цел да се защитават правата на отделните създатели, но също така и да се предостави подробна информация за начина, по който правата ще се използват в бъдеще; отбелязва, че тъй като дейността се финансира също и с публични средства, резултатите следва да бъдат прозрачни, достъпни за обществеността и да подлежат на специални изисквания; призовава Комисията да предложи правна рамка за правата върху интелектуалната собственост и тяхното прилагане на пазара, която да включва специални изисквания и разпоредби за разпределение на печалбата;

Процедури за възлагане на обществени поръчки и набиране на персонал

24. отбелязва, че към края на 2019 г. персоналят на съвместното предприятие се е състоял от 22 членове, в сравнение с предвидените от бюджета 23; отбелязва, че през 2019 г. бяха стартирани две процедури за набиране на персонал — една за договорно нает служител и една за срочно нает служител, и че освен това трима кандидати за две временни длъжности и един договорно нает служител са били назначени в края на 2019 г. и е трябвало да встъпят в длъжност през първото тримесечие на 2020 г.;
25. отбелязва със задоволство, че през 2019 г. съвместното предприятие е постигнало справедлив баланс между половете в различните си органи (научен комитет: 60% жени и 40% мъже; група на представителите на държавите: 48% жени и 52% мъже; програмна служба: 70% жени и 30% мъже; експерти по оценката (покана за представяне на предложения от 2019 г.): 46% жени и 54% мъже; координатори на проекти: 44% жени и 56% мъже), с изключение на управителния съвет (20% жени и 80% мъже); отбелязва констатацията на съвместното предприятие, че то няма влияние върху състава на управителния съвет; отбелязва със задоволство баланса между половете сред персонала, участващ в проекти на съвместното предприятие (46% жени и 54% мъже);
26. отбелязва, че през 2019 г. съвместното предприятие е продължило да използва съществуващите рамкови договори и споразумения за нивото на обслужване на Комисията, като същевременно е стартирало специфични процедури за възлагане на обществени поръчки, както и че за срочно наетите служители и общите информационни услуги то е подписало и специфични договори по рамковите договори, управлявани съвместно с други съвместни предприятия в сграда „White Atrium“; освен това отбелязва, че в началото на 2018 г. програмната служба е въвела опростена версия на вътрешната процедура за възлагане на обществени поръчки и подписване на договори за обществени поръчки, и че през 2019 г. тя е осъществила допълнителни подобрения и опростявания; отбелязва, че е въведена система за предварителен контрол, за да се гарантира точността на всички плащания и да се предотврати двойното финансиране, в съответствие със стратегиите за предварителен контрол и за борба с измамите в рамките на програмата „Хоризонт 2020“; призовава съвместното предприятие да вземе предвид потенциалните рискове, произтичащи от възлагането на услугите в областта на информационните технологии на външни доставчици; призовава съвместното предприятие да предостави на органа по освобождаване от отговорност допълнителни подробности относно набирането на временно нает персонал, и в частност дали последното е било временно решение, необходимо за справяне с увеличеното работно натоварване;

Вътрешен одит

27. отбелязва, че през 2019 г. Службата за вътрешен одит (IAS) е извършила одит на процедурите за отпускане на безвъзмездни средства по програма „Хоризонт 2020“, изпълнявани от съвместното предприятие, и че е стигнала до заключението, че като цяло съвместното предприятие е въвело ефективна и ефикасна система за вътрешен контрол, като същевременно е изказала някои препоръки; отбелязва, че съвместното предприятие е приело препоръките и е постигнало съгласие относно план за действие; призовава съвместното предприятие да представи на органа по освобождаване от отговорност степената на изпълнение на горепосочените препоръки без неоправдано забавяне; отбелязва, че през ноември 2019 г. IAS е започнала своята втора оценка на риска, с цел да набележи и определи приоритетите сред одитните теми, които ще съставляват стратегическия план за вътрешен одит за периода 2021—2023 г.;
28. отбелязва, че програмната служба е планирала действия за намаляване на вероятността от възникване на установени рискове и на въздействието на рисковете, които са се реализирали, след годишната оценка на риска, започнала през септември 2019 г., и че мерките за реагиране на риска, планирани за 2019 г., са били изпълнени; отбелязва, че между юни и септември 2019 г. програмната служба е извършила самооценка на своите стандарти за вътрешен контрол, за да оцени настоящото равнище на тяхното прилагане и да проучи необходимите условия за постигане на по-висока степен на зрялост на рамката за вътрешен контрол на организацията; отбелязва, че в резултат на тази оценка са установени няколко нови случая и че най-важните от тях са свързани с констатациите на IAS, с които към плана за действие се добавят корективни действия; отбелязва, че не са констатирани критични рискове в контекста на спазването, ефективността и ефикасността; отбелязва освен това, че през 2019 г. програмната служба е подготвила условията за ефективен преход към нова РВК в съответствие с най-новата практика на органите на Съюза;
29. отбелязва въз основа на доклада на Палатата, че съвместното предприятие е въвело надеждни процедури за предварителен контрол въз основа на финансови и оперативни документални проверки; отбелязва, че съвместното предприятие трябва да изпълнява новата, основана на принципи РВК на Комисията и че към края на 2019 г. съвместното предприятие е извършило анализ на пропуските спрямо съществуващата система за вътрешен контрол и е разработило показатели за изпълнението за всички нови принципи за вътрешен контрол и свързаните с тях характеристики, както и че неговият управителен съвет е приел новата рамка за вътрешен контрол през февруари 2020 г.;

30. отбелязва въз основа на доклада на Палатата, че съвместното предприятие е докладвало представителен процент грешки в размер на 0,6% и процент остатъчни грешки в размер на 0,47% за проектите по „Хоризонт 2020“ (уравняване и окончателни плащания), въз основа на резултатите от последващите одити на общата служба за одит на Комисията в края на 2019 г., в сравнение с целевата стойност остатъчното ниво на грешки при приключването на програмите да бъде възможно най-близо до 2%;
31. отбелязва с безпокойство констатациите на Палатата, че подробните одити на случайна извадка от плащания, извършени по „Хоризонт 2020“ през 2019 г. на равнището на окончателните бенефициери, за да се потвърди процента грешки, определен от последващия одит, са установили дребни, количествено измерими грешки, свързани с декларираните разходи за персонал, като основните източници на тези грешки са били използването на годишни часови ставки и завишените месечни часови ставки; призовава съвместното предприятие да следи внимателно условията и декларациите, въз основа на които се извършват плащанията, с цел предотвратяване в бъдеще на искания за плащане, които не отговарят на условията;
32. отбелязва, че след доклада за междинна оценка на Комисията относно съвместното предприятие през 2017 г., през март 2018 г. беше приет план за действие; отбелязва, че съвместното предприятие осъществява мониторинг на изпълнението на плана за действие и че през 2019 г. повечето действия са били проведени в съответствие с определените срокове, докато други все още са в ход; настоятелно призовава съвместното предприятие да положи усилия да доведе до край изпълнението на плана за действие и да информира органа по освобождаване от отговорност за състоянието не по-късно от юни 2021 г.;

Предотвратяване и управление на конфликти на интереси и прозрачност

33. отбелязва, че съвместното предприятие е приело правила относно конфликтите на интереси за целия си персонал и органи в края на 2017 г. и че програмната служба е разработила всеобхватен набор от правила и процедури, които се прилагат ефективно в цялата му структура на управление; отбелязва освен това, че през 2019 г. част от тази рамка е била одитирана от IAS; настоятелно призовава съвместното предприятие да преразгледа и актуализира правилата, приети през 2017 г.; изразява съжаление, че съвместното предприятие не е публикувало, нито предоставя при поискване автобиографиите и декларациите за интереси на своя изпълнителен директор и на членовете на управителния си съвет;
34. призовава съвместното предприятие да докладва на органа по освобождаване от отговорност относно своята политика на финансиране на лобирането от страна на промишления сектор и работата по връзки с обществеността, насочена към регулаторните органи на Съюза;
35. призовава съвместното предприятие да информира подробно органа по освобождаване от отговорност относно мерките, които е приело за борба с тормоза и измамите, предотвратяване на конфликтите на интереси и за защитата на лицата, подаващи сигнали за нередности;

Други коментари

36. отбелязва, че текал преговори и подготвителна работа за създаването на „Европа с кръгова икономика на биологична основа“ (CircularBio-based Europe, CBE) — като възможен приемник на съвместното предприятие; отбелязва, че основните цели на CBE следва да бъдат приемането на напълно балансиран и прозрачен процес на вземане на решения, непрекъснатото наблюдение на екологичното и социално-икономическото въздействие на неговата програма и въвеждането на нова система, която да спомогне за недопускане частните партньори да не изпълняват финансовите си задължения; изразява съжаление, че такива усилия не са били предприети още през 2019 г. за подобряване на резултатите и прозрачността на съвместното предприятие.